

Отримано: 14 березня 2018 р.

Прорецензовано: 15 березня 2018 р.

Прийнято до друку: 19 березня 2018 р.

e-mail: khrystyna.dyakiv@gmail.com

DOI: 10.25264/2519-2558-2018-1(69)/1-139-142

Дяків Х. Ю. Телеінтерв'ю і труднощі для журналістів. *Наукові записки Національного університету «Острозька академія»: серія «Філологія»*. Острог : Вид-во НаУОА, 2018. Вип. 1(69), ч. 1, березень. С. 139–142.

УДК: 81'271.1-116=161.2=112.2:[070.11:303.624]

Дяків Христина Юрївна,

Львівський національний університет імені Івана Франка, м. Львів

ТЕЛЕІНТЕРВ'Ю І ТРУДНОЩІ ДЛЯ ЖУРНАЛІСТІВ

У статті проаналізовано телеінтерв'ю українською та німецькою мовами з огляду на особливості особи інтерв'юера і труднощі, які виникають до і під час телеінтерв'ю. Виявлено і проаналізовано комунікативні девіації як відмінності в очікуваннях інтерв'юера у порівнянні з очікуваннями респондента й адресата. Здійснено класифікацію можливих девіацій у телеінтерв'ю і спробу варіантів їх усунення.

Ключові слова: телеінтерв'ю, українська мова, німецька мова, інтерв'юер, респондент, адресат (глядач), комунікативна девіація.

Дякив Христина Юрївна,

Львовский национальный университет имени Ивана Франко, г. Львов

ТЕЛЕИНТЕРВЬЮ И ТРУДНОСТИ ДЛЯ ЖУРНАЛИСТОВ

В статье проанализированы телеинтервью украинским и немецким языками, учитывая особенности личности интервьюера и трудности, которые возникают до и во время телеинтервью. Выявлены и проанализированы коммуникативные девиации как различия в ожиданиях интервьюера по сравнению с ожиданиями респондента и адресата. Осуществлена классификация возможных девиаций в телеинтервью и попытка вариантов их устранения.

Ключевые слова: телеинтервью, украинский язык, немецкий язык, интервьюер, респондент, адресат (зритель), коммуникативная девиация.

Khrystyna Dyakiv,

Ivan Franko National University of Lviv

TELEVISION INTERVIEW AND DIFFICULTIES FOR JOURNALISTS

The article analyzes television interviews in Ukrainian and German from the perspective of the personality of the interviewer and the difficulties that arise before and during the television interview. Communicative deviations as differences in the expectations of the interviewer in comparison with the expectations of the respondent and the addressee are revealed and analyzed. Particular attention is paid to the triangle of relationships (age, sex, status, knowledge, interests, expectations), each element of which plays an important role in building relationships between the interviewer, the respondent and the addressee (the viewer), and, therefore, is important for the success of the interview. Accordingly, the journalist assumes three roles: as a representative of the audience (the addressee), as the promoter of the invited (the respondent) or as a representative of himself/herself. By communicative deviations we understand the differences in the expectations of the communicators in an interview. In this article, we only dwell upon the deviations in the television interviews in both languages, when the interviewer has other expectations about the interview than the respondent or the addressee (the viewer), which is a failure for the first one, that is, the interviewer. Communicative deviations of the interviewer in relation to the respondent and the addressee are outlined, the strategies of overcoming failures given the informative and emotional level of a television interview are proposed.

Key words: television interview, Ukrainian language, German language, interviewer, respondent, addressee (viewer), communicative deviation.

Журналістське інтерв'ю поставало об'єктом досліджень у сферах журналістики, лінгвістики у різних її виявах, соціології тощо. Однак проблеми успішності телеінтерв'ю у залежності від ролей комунікантів та виникнення комунікативних девіацій як таких, а радше відмінностей в очікуваннях комунікантів і глядачів дотепер залишаються відкритими. Існують дослідження форм, параметрів і стратегій інтерв'ю на матеріалі різних ЗМІ та у різних мовах, проте питання девіативності у телеінтерв'ю на різних рівнях комунікації детально не висвітлені і сьогодні.

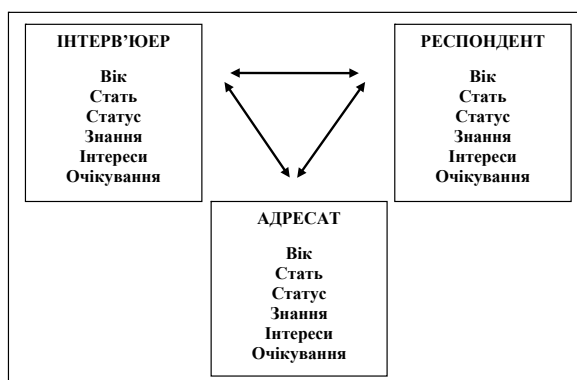
Огляд останніх досліджень і публікацій з цієї тематики ми пропонуємо у низці статей, де вичерпно розглядали інтерв'ю як об'єкт лінгвістичних досліджень у комунікативно-прагматичному (Г. Апалат, О. Саламатіна, U. Britten, С. Fasel, J. Friedrichs, U. Schwinges, M. Haller, A. Klug), функціональному (О. Сушкевич, М. Kött), лінгвокогнітивному (М. Штельмах), структурно-семантичному (С. Швачко), жанрово-стилістичному (М. Штельмах, Н. Гапотченко і Г. Крижанівська) і зіставно-контрастивному (О. Борисов, Ю. Кійко, О. Саламатіна, I. Malá) напрямках досліджень [1], а також девіації у різних галузях знань як в українсько- [3], так і в німецькомовних [2] дослідженнях. Мета статті полягає в особливому вивченні особистості інтерв'юера, виявленні труднощів для журналістів у телеінтерв'ю, спробі класифікації комунікативних девіацій та у встановленні можливостей їх уникнення.

Зважаючи на існування різноманітних класифікацій інтерв'ю за кількістю журналістів і респондентів, за типом ЗМІ чи трансляції, за змістом, за завданням, місцем проведення, за матеріалом дослідження обрано короткі телеінтерв'ю українською та німецькою мовами у відеохостингу YouTube, які набрали найбільшу кількість переглядів глядачів. Саме ці відео передають жваве і живе мовлення через оригінальне звучання (тобто це – першоджерело); певна тема представлена конкретною особою – відображена суб'єктивна позиція респондента; а також для значної частини глядачів відбувається ідентифікація через особистість респондента, завдяки його конкретному прикладу.

У даній публікації опираємося на дослідження німецьких дослідників комунікації у ЗМІ Ю. Гойзерманна, Г. Кеппелі, Дж. Фрідрікса, У. Швінгеса і М. Галлера. Дотримуємося твердження, що інтерв'ю повинно постійно зображати в якомогі більш розважальний спосіб не лише знання і думки, але й спосіб (способи) мислення ключових або в певній ситуації цікавих осіб як послідовність висловлень в автентичній формі [5, S.125]. Водночас інтерв'ю – це важлива складова журналістської роботи, яка є первинно ремеслом, а не мистецтвом, і якому можна навчитися. Інтерв'ю – це цілеспрямована зміна питань і відповідей, за якої одна особа лише запитує, а інша лише відповідає [4, S.7] (однак, вважаємо, що це – лише ідеальна модель жанру інтерв'ю).

У сучасних телепрограмах інтерв'ю часто буває складовою ток-шоу чи певної телепередачі. Щоб виокремити його від висловлювання, звернення чи офіційної заяви, воно повинно містити хоча б два запитання і дві. Кожне інтерв'ю – асиметричне, адже ролі у ньому фіксовані [4, S.11]. Однак часто респондент і може ставити запитання, що порушує «ідеальну» форму інтерв'ю, і тоді, відповідно, таке інтерв'ю переходить у розмову. Але воно розмовою і в тому випадку, коли журналіст ставить запитання, при цьому висловлюючи власну думку. Хоча тепер це все – гібридні форми. Інтерв'ю має тенденцію до розмови тоді, коли журналіст заангажований і має багато фонових знань, як зрештою і публіка (особливо у культурних і спортивних передачах).

В інтерв'ю учасники виконують певні ролі, зважаючи на соціальні зв'язки. Беручи до уваги інформативну мету інтерв'ю, ці ролі чітко розрізняють: інтерв'юери ставлять питання і скеровують діалог, респонденти дають відповіді, публіка однак є фактичним адресатом. А обидва комуніканти мають забезпечити те, щоб публіка була задоволена. Отже, телеінтерв'ю спрямоване на третіх, тобто глядачів. Це певною мірою інсценізація безпосередніх учасників для інших. Таким чином виникає трикутник зв'язків, кожен елемент якого відіграє важливу роль для налагодження стосунків, а відтак й успішності інтерв'ю [4, S.16]:

Однак вважаємо, що основним критерієм взаємовідносин інтерв'юера, респондента й адресата є саме критерій очікування, тому що саме він може виступати у даній схемі гіперонімом до усіх інших чинників (очікування щодо дотримання вікової, статевої і статусної відмінностей, щодо знань та інтересів).

Відповідно до виниклих відносин, журналіст може перебувати під час інтерв'ю у трьох ролях [4, 6], а саме: як представник глядачів (адресата), як промоутер запрошеного (респондента) чи як представник себе. Однак ролі інтерв'юера не завжди так легко класифікувати, вони часто підсвідомо переплітаються, переходять один в одного. Це, своєю чергою, спричиняє реакції респондента, які не завжди можна зрозуміти, передбачити чи розглядіти. Велике значення має також досвід з обох сторін, що спричиняє до маніпуляцій комунікантів і їх взаємозалежності. Кожен журналіст демонструє і виробляє впродовж своєї кар'єри власний стиль ведення інтерв'ю. З його позиції інтерв'ю – це запланована подія з наміром спонукаючи іншу особу через ряд націлених питань і невербальних посилянь до відповідей.

Уважаємо доцільним назвати недоліки жанру інтерв'ю як такого для журналістів, що важливо не ототожнювати з комунікативними девіаціями. Інтерв'юер (журналіст) цілком залежний від респондента, тобто важлива тема може бути висвітлена через участь поганого респондента, який може бути або некомпетентним, або малослівним, нецікавим або переляканим під час інтерв'ю. Багато журналістів вважають, що інтерв'ю – це легший варіант, щоб не вибудувувати доповідь чи репортаж. Проте потрібно зважувати, чи та або інша тема взагалі надається до інтерв'ю. Останнє має тоді сенс, коли автентичність і значення сказаного респондентом суттєво зростає.

А під комунікативними девіаціями розуміємо відмінності в очікуваннях комунікантів у ситуації інтерв'ю. У даній статті досліджуємо лише девіації, коли інтерв'юер має інші очікування щодо інтерв'ю, аніж респондент чи адресат (глядач), що і є невдачею для першого, тобто інтерв'юера. Отже, існує чотири можливості, за яких інтерв'юер вважає свої очікування щодо телеінтерв'ю нереалізованими: з власної вини, через респондента, через адресата або зовнішні чинники. Надалі розглянемо комунікативні невдачі, які виникають з вини самого інтерв'юера. Цілковито дотримуємося думки досвідчених журналістів і науковців [4, S.11; 6, S.149], що є низка проблем, які виникають для журналіста до і під час проведення телеінтерв'ю, що безпосередньо і спричиняють надалі комунікативні девіації з позиції інтерв'юера, а саме: 1) страх перебити респондента; 2) недостатня ясність про концепцію інтерв'ю; 3) недостатня віра у себе, відповідно до цього – надто тихий голос; 4) забування перепитати, щоб респондент дав конкретну відповідь; 5) вагання зупинити респондента, який без упину говорить; 6) невміння випитати того, хто не хоче говорити; 7) брак часу для попереднього пошуку до інтерв'ю; 8) з'ясування того, яка попередня розмова, про що; 9) нездатність слухати, бо інтерв'юер концентрується на чергове запитання; 10) невміння розвинути подальше запитання; 11) через тиск часу несприйняття того, що каже респондент; 12) слідкування лише за списком питань; 13) пошук тільки правильного оригінального звучання (типове явище для інтерв'ю, і має 3 такі функції: може підсилити або спростувати тему, характеризує мовця, похваляює передачу); 14) побоювання у контроверсійному інтерв'ю, що респондент помітить, яка хитка моя позиція (на якому тонкому леді я стою); 15) невідповідні форми вітання і прощання; 16) переходи від однієї теми до іншої надто довгі або й зайві; 17) подвійне модерування може обтяжити завдання у роботі; 18) небезпека надмірності.

Інтерв'ю – також форма міжлюдської взаємодії, у якій поруч з журналістсько-мовними перш за все беруться до уваги психологічні констеляції і проблеми [6, S.125]. Тому значення мають 2 рівні: змістовий (отримання і надання інформації) та емоційний (почуття і взаєморозуміння). Детальніше змістовий рівень включає інформативну мету, типи запитань, чіткість висловлення, чіткість відповідей і зміст інформації. До емоційного рівня належать клімат (соціально-емоційний зв'язок), невербальна поведінка, навідні запитання, зумисне підлаштування, підхід до журналіста і респондента [4, S.14-15].

Опираючись на емпіричний матеріал, ми виявили такі комунікативні девіації у телеінтерв'ю з позиції інтерв'юера:

1. **Постановка мети відсутня або неточна.** Наприклад, в інтерв'ю «Ну а мені це по приколу» [11] не чути запитань, нема мікрофона в інтерв'юера. Респондент розповідає, як здійснював підпали у Полтаві. Чути лише одне запитання, проте нечітко сформульоване: «Як ти почав підпалювати, конкретно біля цього під'їзду?».

2. **Тема надто широка.** До прикладу, Марію Максакову під час інтерв'ю ТСН [10] обурили питання про Путіна та дружбу з сім'єю Суркова, оскільки журналістка поставила їй велику кількість пікантних запитань цілковито різного характеру і за короткий час: «З ким ви спілкуєтесь в Україні? Хто Ваше ближче коло? Ви мали великий вплив в Росії... чи пан Сурков, який привів Вас в політику... Чи Ви б вступили в «Єдину Росію»? ...Як сьогодні ставлення до Путіна Ваше змінилося...? А про маму можна запитати?... А його дії... про анексію Криму? ...чи його рішення? Ваші діти зараз в Росії? А ви не сумуєте за ними? Просто діти ж там страждають?... ..старша донька ...забрала всі гроші? ...чи є у Вас конфлікт з дружиною? ...Ви будете виправдовуватися? ...а можна про внучку Сталіна?». У «Das schnellste Interview der Welt mit Nora Tschirner» [15] присутня велика кількість питань, які не пов'язані між собою і дуже розпорошені, що є недоліком як для респондента, так і для адресата.

3. **Невідповідний респондент.** У вже згаданому відео «Ну а мені це по приколу» [11] респондент багаторазово повторюється, робить довгі паузи, незрозуміло висловлюється, зрештою, просто не має досвіду інтерв'ю. Однак, альтернативи цьому респондентові немає, адже мова йшла про паля, який на камеру розповідає чому і як здійснював підпали. Також у «Interview mit Ailton» [14] респондент погано володіє німецькою мовою, що створює комічний ефект і спричиняє непорозуміння: «Ich muss 35 Jahre alt, ich habe lange gespielt Fußball. Aber ich noch nie gesehen eine Spiel genau heute. Für mich das ist nicht Profimannschaft, das ist nicht Profifußball – unglaublich. Und ja, für mich muss ungefähr eine Stunde keine schieß ein Tor, keine Ball für mich, keine Pass. Die Mannschaft weiß nicht welche Position in Platz, keine Systeme, gar nichts – Ich habe noch nie gesehen eine Fußball genau heute».

4. **Респондент недостатньо підготовлений до інтерв'ю.** Це стосується інтерв'ю «Іван Дорн прокоментував своє скандальне інтерв'ю російському журналісту ТСН» [9], у якому респондент узагалі був заскоченим, адже він не бажає спілкуватися з українськими журналістами щодо своєї антиукраїнської позиції, він не очікував інтерв'ю, почав переховуватися від журналістки, спершу втікає, згодом його висловлювання нечіткі, голос зривається. Звичайно, у кінцевому результаті таке інтерв'ю є ексклюзивним і сенсаційним, але ще на його початку й інтерв'юер не був впевненим, чи воно вдасться. Подібну ситуацію спостерігаємо у телепередачі з Наташею Кампуш [19], яка після викрадення вперше дає інтерв'ю і помітно нервує.

5. **Труднощі проведення інтерв'ю (підступи техніки, ситуація зйомки).** В інтерв'ю «Таня Чорновол. Повне інтерв'ю 5 каналу» [12] респондентка перебуває в реанімації після побиття, у неї зламаний ніс, витирає око, на яка ще бачить, їй важко говорити, а відтак – і важко її розуміти, питання журналістки про страх смерті у респондента-колеги (Чорновол теж журналіст) теж ускладнює інтерв'ю. Це стосується й вищезгаданої передачі з Наташею Кампуш [19].

6. **Респондент не слухає, у деяких ситуаціях аж до того, що діалог не виникає.** Наприклад, беручи до уваги «Ексклюзивне інтерв'ю з Dan Balan – ТСН» [7] респондент – телезірка – турбується лише про те, як вигідно продемонструвати себе (обіймає журналістку, «кокетує» за його ж словами і демонструє маскуліність), однак не зважає на питання, а повертається до теми власної орієнтації, яка його зачепила. Так, футболіст Нойер на початку інтерв'ю цілковито відволікається і не зважає на питання інтерв'юера, робить жест головою, ніби приходячи до тями, а тоді відповідає [18].

7. **Надто усталений і фіксований перелік запитань.** У вищезгаданому інтерв'ю з Марією Максаковою [10] інтерв'юер запланувала поставити увесь перелік своїх запитань, незважаючи на сам перебіг інтерв'ю. Те саме стосується «Interview mit Toni Kroos», оскільки інтерв'юер не професійний журналіст, а вболівальник [17]. Хоча інтерв'ю доволі вдале, однак нема зв'язку питань між собою, воно нагадує більше бліц-опитування (футбол загалом, команда, Німеччина через 10 років, чи можна пити алкоголь).

8. **Брак часу у підготовці.** Про спонтанність інтерв'ю «Як якийсь Олег дав інтерв'ю 2 різним каналам» [13] свідчить як погана зйомка, відповідно, поганий звук, так і те, що нема першого запитання, не зрозуміло відразу, що відбувається. Розтлумачити його допомагає підзаголовок (Події біля Леніна. 2 точки зору): «Я не знаю, що це за люди були... Українці, не бійтеся! Йдіть сюди...» Особливо типовим це є для футбольних інтерв'ю обома мовами, коли потрібно швидко реагувати після матчу або ж в перерві і немає часу підготувати запитання.

9. **Неправильний підхід до респондента в плані його очікувань щодо віку, статі, статусу, знань, інтересів.** «Емоційне інтерв'ю Кварцяного після матчу» [8] починається з запитань журналіста, який суттєво молодший від тренера. Останній ж звертається на «ти» до журналіста, у стані роздратованості на перші два запитання, враховуючи і невідповідність часу проведення інтерв'ю (команда програвала), відповідав лише: «Ничего не могу сказать». Так само через неформальну атмосферу інтерв'ю з Dan Balan [7] журналістка «стрибає» з «ви» на «ти» і навпаки, що спантеличує адресата. 4-річний хлопчиком дав неочікувану відповідь (на просте – на думку інтерв'юера – запитання): «Sind da (im Kindergarten) auch Ausländer?» «Nein, das sind Kinder» [16].

Беручи до уваги комунікативні невдачі у телеінтерв'ю, які ми розглянули вище, можна виокремити такі способи їх усунення:

1. Чітко визначити мету інтерв'ю.

2. Обмежити тему, зосереджуючись на кількох ключових питаннях.

3. Знайти відповідного партнера по комунікації у фаховому плані і в плані уміння говорити. Так, у деяких ситуаціях виникає проблема, якого респондента обрати: на високій посаді, але з абстрактними знаннями, чи працівника нижчої ланки, але фахового і компетентного. Інша проблема з'являється, коли респондент цілком відповідає темі та меті інтерв'ю, але з тих чи інших причин його мовний або мовленнєвий рівень не дають змогу провести відповідне інтерв'ю.

4. У попередній розмові створити добру атмосферу для налаштування респондента на комунікацію, обговорити досвід респондента у телеінтерв'ю, місце зйомки, роботу з мікрофоном, як краще звучатиме голос, правила поведінки перед камерою (наприклад, не відвертатися від інтерв'юера впритул до камери), попередньо уточнити імена і титули респондента (публічний характер інтерв'ю і штучність ситуації запису створюють недосвідченим респондентам велике психічне навантаження, тому варто виголосити перше запитання, проте не обговорювати заздалегідь всі, бо тоді інтерв'ю втрачить справжність і спонтанність).

5. Уважно слухати респондента. Здатність слухати з позиції інтерв'юера є однією з передумов успішного проведення телеінтерв'ю.

6. Під час самого інтерв'ю додатково зважати на зміст, наміри респондента, мову і манеру мовлення, а також мову тіла, міміку і жести респондента.

7. У випадках, коли інтерв'юер ухиляється від відповіді або взагалі не бажає відповідати, можна застосовувати такі тактики [6, S.149]: 1) коли респондент заперечує якусь тезу, наводити докази і приклади; 2) дати респонденту уточнити загальні висловлення, вимагати прикладів; 3) назвати протиріччя в аргументації респондента; 4) повторити запитання, на які не відповіли; 5) прямо вказати на маневр ухиляння респондента від відповіді (метакомунікація).

Безумовно, беззаперечним залишається факт, що увагу до інтерв'ю можна привернути добрим початком, однак позитивне чи негативне враження створює його кінець [4, S.45]. Проте комунікативних девіацій як порушень очікувань інтерв'юера в усіх своїх формах виникнення можна уникнути або принаймні їх редукувати, якщо враховувати усі елементи комунікації як на змістовому, так і на емоційному рівні, а дуже часто – і технічні особливості. Саме це сприятиме цікавому і динамічному, зрозумілому і послідовному, а головне – інформативному телеінтерв'ю. При цьому не було помічено суттєвих відмінностей в телеінтерв'ю українською чи німецькою мовою, адже європейська манера журналістів ведення телеінтерв'ю подібна в обох лінгвокультурах.

У перспективі дослідження – з'ясування того, наскільки і як комунікативні невдачі спричинені порушеннями зрозумілості і прозорості висловлення (наприклад, на лексичному, синтаксичному і текстовому рівнях), яку роль у девіативності телеінтерв'ю відіграє жанрова тональність та невербальні засоби вираження у різних лінгвокультурах.

Література:

1. Дяків Х. Інтерв'ю як об'єкт філологічних досліджень в Україні: перспективи в девіатології / Х. Дяків // Іноземна філологія : укр. наук. зб. – Львів : Львів. нац. ун-т ім. І. Франка, 2016. – Вип. 129. – С. 103–109.
2. Дяків Х. Розвиток ідей комунікативної девіатології у сучасній німецькомовній лінгвістиці / Х. Дяків // Наукові записки. – Кіровоград : РВВ КДПУ ім. В. Винниченка, 2016. – Вип. 138. – С. 60–63. – (Серія “Філологічні науки” : мовознавство).
3. Дяків Х. Українська девіатологія: стан і перспективи розвитку / Х. Дяків // Science and Education a New Dimension. Philology. – Budapest, 2016. – 4 (20). – Issue 85. – S. 20-24.
4. Friedrichs J., Schwinges U. Das journalistische Interview / Jürgen Friedrichs, Ulrich Schwinges. – Wiesbaden: VS Verlag, 2005. – 323 S.
5. Haller M. Das Interview / Michael Haller. – 5. Aufl. – Konstanz, München: UVK, 2013. – 346 S.
6. Häusermann, J., Käppeli, H. Rhetorik für Radio und Fernsehen / J. Häusermann, H. Käppeli. – Aarau/Frankfurt am Main: Sauerländer, 1994. – 182 S.

Список джерел ілюстративного матеріалу:

- Ексклюзивне інтерв'ю з Dan Balan – ТСН. – Режим доступу: <https://www.youtube.com/watch?v=q107ZZZwCeQ>
- Емоційне інтерв'ю Кварцяного після матчу. – Режим доступу: <https://www.youtube.com/watch?v=YYR5g5CT8s8>
- Іван Дорн прокоментував своє скандальне інтерв'ю російському журналісту. – Режим доступу: <https://www.youtube.com/watch?v=jWeMNYCvBDQA>
- Марію Максакову під час інтерв'ю ТСН обурили питання про Путіна та дружбу з сім'єю Суркова. – Режим доступу: <https://www.youtube.com/watch?v=DCGp8jN0DXc>
- Ну а мені це по приколу. – Режим доступу: <https://www.youtube.com/watch?v=sZ8JFr6sjw>
- Таня Чорновол. Повне інтерв'ю 5 каналу. – Режим доступу: <https://www.youtube.com/watch?v=CQ9sXVT0710>
- Як якийсь Олег дав інтерв'ю 2 різним каналам. – <https://www.youtube.com/watch?v=qDiVBx08yts>
- Ailton: Das ist kein Fußball. – Режим доступу: <https://www.youtube.com/watch?v=09d-kIEvaNM>
- Das schnellste Interview der Welt mit Nora Tschirner. – Режим доступу: <https://www.youtube.com/watch?v=f5DvGUtr63Y>
- Es gibt 1.000 Antworten auf die Flüchtlingsfrage. Die einzig wahre liefert ein 4-Jähriger! – Режим доступу: <https://www.youtube.com/watch?v=TjsI5EKDZCU>
- Interview mit Toni Kroos | Ein Mann, eine Wahl | ProSieben – Режим доступу: <https://www.youtube.com/watch?v=FYJMtB3U9iM>
- Manuel Neuer ein bisschen neben der Rolle! – Режим доступу: <https://www.youtube.com/watch?v=5-Yc9GDLfv0>
- Natascha Kampusch – Das interview – Режим доступу: <https://www.youtube.com/watch?v=XGr-518Raow>